

TÜRK GERİATRİ DERNEĞİ
“ULUSAL YAŞLILAR HAFTASI” BASIN BİLDİRİSİ 2010

Günümüzde sıklıkla rastladığımız “*Dünya nüfusu yaşılanıyor*” ifadesi çoğu toplumlar için doğru bir tanımlamadır. Gelişmiş ülkelerin tamamında ve gelişmekte olan ülkelerin çoğunluğunda bir kişinin ortalama yaşam beklentisi yıldan yıla artmaktadır. Bu da Dünya genelinde yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki payını artırmaktadır.

Türkiye’de 2008 yılı için 65 yaş ve üzeri nüfusun toplam nüfus içindeki payı %6.8 olmuştur. Bu da ülkemizde yaklaşık 5 milyon yaşlı bireyin yaşadığı anlamına gelmektedir. Dünya Sağlık Örgütü söylemine göre ülkemizde her ne kadar yıllar içinde artış olsa da sadece beş milyon civarında nüfus yaşlanma ayrıcalığını yaşayabilmektedir.

Yaşlılık konusu toplumda yerleştikçe bu döneme ilişkin ayrıntılı çalışmalar da artarak sürmektedir. Yaşlılığın her kesitinin-boyutunun aslında dikkatle ve özenle ele alınması gerekir. Bu kavramlar arasında ileri yaşlara kadar ulaşabilen fakat yaşamını daha fazla sürdürmeyecek olan yaşlılar ile ilgili olarak “*yaşamın sonu*” kavramı da son dönemlerde dünyada tartışılan-çalışılan konular arasındadır. Bu konuda farkındalığın artması, bilinçlenmenin sağlanması ve ülke gerçeklerine dayalı politikalar geliştirilmesi için harekete geçmek gerekmektedir. Sadece ailede yaşlıya bakım verenlere yönelik olarak değil, ilgili tüm profesyonellere, palyatif bakımla ilgilenen kişilere ve politikacılara yönelik olarak gerçekçi bir temel oluşturulmasının zamanı gelmiştir.

Uluslararası platformlarda geliştirilen öneriler aşağıdaki konuları kapsamaktadır:

- ✓ Yaşamının sonuna gelmiş yaşlılar için; itibarın devamının sağlanması, tedavi ve bakım olanaklarının sunulması, gerekli danışmanlıkların sağlanması, ayrımcılıktan kaçınılması, bakım verenlerin eğitimi, öğretimi ve desteklenmesi, demanslı bireylerin isteklerinin karşılanmasına özen gösterilmesi, bu amaca yönelik fonların oluşturulması

ve kullanıma açılması, toplumun bu hassas konuda bilgilendirilmesi ve yönetmeliklerde gerekli uyarlamaların yapılması öncelikler arasındadır.

- ✓ Evlerde yaşlı bakımı için gerekli uyarlamaların yapılması ve yeni teknoloji olanaklarının sağlanması, demanslı bireylerin sesi olabilmek için erken dönemde vekaletlerin oluşturulması ve vekaleten karar alma süreçleri konusunda bilgilendirilmeleri gerekmektedir.

a. **Profesyonel bakım verenler açısından;** yenilikçi bakım servislerinin uygulamaya konması, yaşlı ihmalinin ve istismarının önlenmesi ve zorlayıcı önlemlerden kaçınılması elzemdir.

b. **Akademisyenler açısından;** bilimsel araştırmalara demanslı bireylerin ve onlara bakım verenlerin dahil edilmesi, araştırma sonuçlarının bilimsel ortamlarda paylaşılmasının yanı sıra, araştırmaya katılanlara da bildirilmesi, beklentilerin yönetilmesi ve yönlendirilmesi önerilmektedir.

c. **Politikacılar açısından;** demanslı hastalar ve yaşamın sonundaki kişileri gözetken etkin kampanyaların yapılması, demans konusunda ulusal stratejilerin geliştirilmesi, demanslı bireyleri ve onlara bakım verenleri destekleyen politikalar oluşturulması, yaşlı bakımı ve demans konusundaki bilimsel araştırmalarının finanse edilmesi öncelenmelidir.